SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

Lausunto valtioneuvoston selontekoon kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta (VNS 8/2025 vp)

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry (SBB) kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan valiokuntakäsittelyssä valtioneuvoston selonteosta kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielut (selonteon luku 2.2)

Pidämme myönteisenä, että selonteossa biogeenisen hiilidioksidin talteenotto, hyötykäyttö ja varastointi on nostettu omaksi kokonaisuudekseen. Tämä vastaa osin SBB:n lausuntoversiossa esittämää tarvetta tunnistaa bioperäisen hiilidioksidin rooli negatiivisten päästöjen ja kestävien polttoaineiden raaka-aineena. Biokaasun tuotanto tarjoaa erityisen mahdollisuuden hajautettuun biogeenisen hiilidioksidin talteenottoon, joka voi tukea sekä teollisuuden päästövähennyksiä että synteettisten polttoaineiden ja kemikaalien valmistusta. Valiokuntakäsittelyssä on kuitenkin tärkeää varmistaa, että biogeenistä hiilidioksidia koskevat linjaukset eivät jää vain periaatetason tunnistamiseksi.

SBB korostaa, että teknologianeutraliteetin on toteuduttava myös toimeenpanossa ja rahoitusinstrumenteissa, jotta hajautetut biokaasulaitokset voivat tosiasiallisesti osallistua biogeenisen hiilidioksidin talteenottoon eikä kehitys rajaudu vain suuriin, keskitettyihin hankkeisiin. Huomionarvoista on myös se, että Euroopassa on jo toiminnassa 125 biometaanin tuotantolaitosta, joissa biogeeninen hiilidioksidi otetaan talteen.

Uusiutuvan energian edistäminen ja biokaasumarkkinan kehittäminen (selonteon luku 2.3)

Selonteossa esitetään laajasti uusiutuvaa energiaa koskevia tavoitteita ja toimenpiteitä. Tästä huolimatta biokaasumarkkinan kehittämisen keskeiset kysymykset ovat edelleen ratkaisematta. Biokaasumarkkinan kehittäminen nojaa yhä pistemäisiin ja hajanaisiin tukimuotoihin, eikä selonteossa esitetä biokaasulle selkeää kasvupolkua tai tuotantotavoitetta. Tämä heikentää investointivarmuutta toimialalla, joka on jo nyt voimakkaassa kasvuvaiheessa ja kykenee tarjoamaan kustannustehokkaita päästövähennyksiä.

SUOMEN BIOKIERTO & BIOKAASU RY

SBB esittää edelleen, että:

- kansalliseen energia- ja ilmastostrategiaan tulisi sisällyttää biokaasun määrällinen tuotantotavoite, esimerkiksi 4 TWh vuoteen 2030 mennessä
- biokaasun ja synteettisen metaanin roolia tulisi tarkastella kokonaisuutena osana fossiilisten polttoaineiden korvaamista teollisuudessa, liikenteessä ja energiantuotannossa
- kansallinen biokaasuohjelma tulisi päivittää tukemaan strategian toimeenpanoa

Biokaasu on ainoa uusiutuva energiamuoto, joka samanaikaisesti vähentää päästöjä, vahvistaa huoltovarmuutta, edistää ravinnekiertoa ja tuottaa biogeenistä hiilidioksidia jatkojalostukseen. Näitä yhteisvaikutuksia ei selonteossa vielä riittävästi hyödynnetä. Suomalaisen biokaasun valmistuksen kotimaisuusaste on korkea.

Kestävyysjärjestelmät, jakeluvelvoite ja luvituksen pullokaulat

Selonteossa korostetaan luvituksen ja investointiympäristön sujuvoittamista. SBB katsoo kuitenkin, että biokaasumarkkinoiden keskeisimmät pullonkaulat jäävät edelleen tunnistamatta. Biometaanin tuotantoa ja käyttöä hidastavat erityisesti pitkät viiveet kestävyysjärjestelmän hyväksynnöissä, päällekkäiset ja raskaat raaka-aineiden ennakkotietopäätösmenettelyt sekä tulkintaerot jakeluvelvoitelain ja uusiutuvan energian direktiivin soveltamisessa eri maiden välillä.

Nykytilanteessa sama raaka-aine voi edellyttää useita hyväksyntäprosesseja, mikä sitoo viranomaisten ja toiminnanharjoittajien resursseja ja hidastaa investointien toteutumista. SBB korostaa, että valiokuntakäsittelyssä tulee varmistaa, että luvituksen sujuvoittamista koskevat linjaukset kattavat myös kestävyysjärjestelmiin ja jakeluvelvoitelakiin liittyvät menettelyt, jotta biokaasun ja biometaanin markkinat voivat toimia tehokkaasti.

Vety, sähköpolttoaineet ja uusiutuvat kaasut (selonteon luku 2.4)

Selonteossa vetytalous ja sähköpolttoaineet ovat keskeisessä roolissa. SBB esittää edelleen, että uusiutuvia kaasuja tarkasteltaisiin kokonaisuutena.

Biometaani ja synteettinen metaani ovat jo nyt käyttöönotettavia ja toimivia ratkaisuja teollisuuden ja liikenteen päästövähennyksiin. Strategisessa tarkastelussa tulisi huomioida eri uusiutuvien kaasujen roolit ja aikajänteet tasapainoisesti.

Energiaturvallisuus ja kaasumarkkinat (selonteon luvut 2.6 ja 2.8)

Pidämme myönteisenä, että energiaturvallisuus ja huoltovarmuus ovat selonteossa aiempaa vahvemmin esillä. Tästä huolimatta uusiutuvien kaasujen merkitys energiaturvallisuudelle jää edelleen sivurooliin. Biokaasun tuotanto on hajautettua kotimaista energiantuotantoa, joka vahvistaa huoltovarmuutta ja kriisinsietokykyä. Kaasuverkkojen kehittäminen, konttisyöttöpaikkojen lisääminen ja metaanilogistiikan vahvistaminen ovat keskeisiä keinoja lisätä biokaasun ja synteettisen metaanin saatavuutta eri puolilla Suomea. Uusiutuvat kaasut ovat tärkeässä roolissa pitkälle tulevaisuuteen, koska kaikkia teollisia prosesseja ja raskasta liikennettä ei voida sähköistää.

SBB katsoo, että kaasumarkkinoiden kehittämisessä tulisi ottaa nykyistä selkeämmin huomioon myös kansallisen metaaniverkoston ja biokaasuinfrastruktuurin pitkän aikavälin kehittäminen, ei ainoastaan vetyä koskeva sääntely.

Yhteenveto

SBB pitää kansallista energia- ja ilmastostrategiaa tärkeänä asiakirjana Suomen ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi. Selonteossa on otettu askeleita oikeaan suuntaan erityisesti biogeenisen hiilidioksidin tunnistamisessa, mutta biokaasusektorin osalta keskeiset rakenteelliset kysymykset ovat edelleen ratkaisematta.

Lisätiedot

Hannes Torppa
Toiminnanjohtaja, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
+358 40 8200 384 | hannes.torppa@biokierto.fi